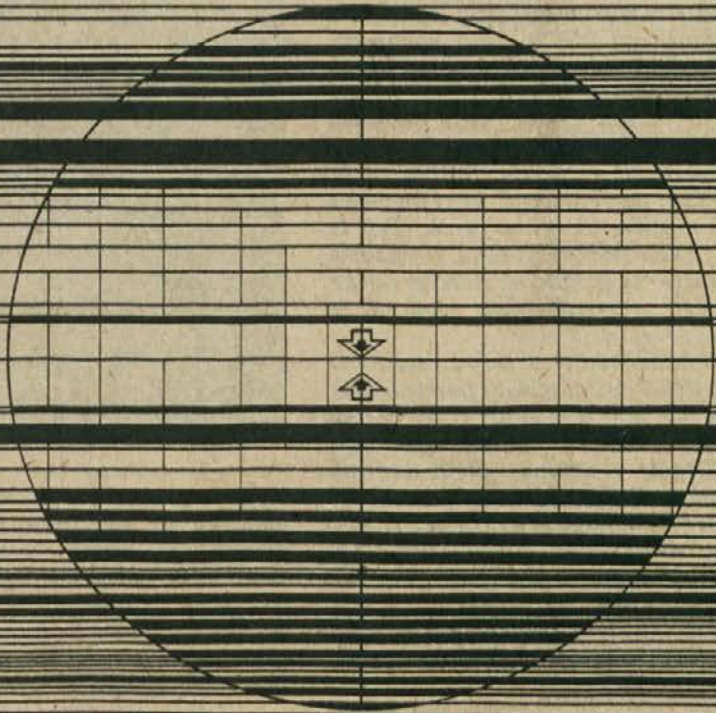

GERAZI

resnica išče žrtev

spet je pomlad in stara misel
zaliiv
ljubezen teh ljudi

mogoče tudi
hrepenenje

Opoldanska vročina se zajeda v razpadajoče kamnite zidove, neusmiljeno predira zelene krošnje v najbolj skrite koticke zasajenih vrtov. Zasanjani vrtovi še zmeraj obstajajo, čeprav jih ne vidimo več. Naše steklene krogle, ki so izgubile dušo v potovanju skozi neskončnost, so obvisle na televizijskih zaslonih in naša krepostna notranjost je izključila sleherni melanholijo kot človeku skrajno nevaren pojav. Zdi se, kot da je čas obstal v pastelni modrini neba.

Le redki beli oblaki se pomikajo prek zgoščenega ozračja. Ko doseže sonce najvišjo točko svoje poti, zadoni svetli glas zvona v kapeli vrh griča. Njegov jasni, čisti zven se spoji z oddaljenim bobnenjem težkih zvonov.

Beli marmor se svetlika.

Ulice so prazne.

Še prah leži negiben na cesti. Ozke kamnite poti se strmo vzpenjajo na grič. Vsak dan, nekaj minut pred poldnevom, se na razbeljenih kamnitih ploščah utrne postava. Pritlikavo telo se počasi vzpenja vedno više, dokler ne izgine za vogalom vrh griča. To je natanko v tistem trenutku, ko steče prek trga pred kapelo trop bosih, kričečih otrok.

V kapeli je temačno in hladen zrak prinaša skrivnostni vonj. Njihovi razigrani obrazi se zresnijo in oči se še bolj razširijo. Zdi se jim, kot da tam notri ni življenja, le sključeni črni starci sedijo po klopeh ali klečijo pred podobami. Njihove ustnice se neslišno premikajo, pogledi so izgubljeni, polni ljubezni. Nikjer ni strahu v motnih očeh. Mehak smehljaj leži v zgubanem obrazu ženice, ki z okornimi debelimi prsti prebira jagode rožnega venca. Otroci se gnetejo med vrati in gledajo. Ne razumejo. Notranjost in razpoloženje jim je tuje. Zlati baročni angel, ki se smehlja z oltarja, ne bo priplaval mednje, da bi se igrali. Bog te ljubezni je Bog starcev in nekega preteklega sveta. Nenadoma spet planejo od vrat in stečejo za šepajočim. Kako je vendar smešen! Kakor jata ptičev se podijo okoli njega in se smejejo.

Pod velikim slamnatim senčnikom se skriva neverjetno majhna glava, posajena na debelušasto, grbasto postavo, ki jo nosi dvoje kratkih, ukrivljenih nog. Bog je torej obdaril tega človeka z vsemi vrlinami, ki mu prav gotovo zagotavljajo velik uspeh v družbi. Stopala v strašno velikih usnjenih čevljih se ob hoji komajda odlepijo od tal in pri vsakem koraku se za spako dvigne oblak finega belega prahu. Obraz, obrasel z redko zelenkasto brado se ni še nikoli pritoževal svojemu bogu. Bled je in morda spominja na polt nekaj dni starega mrliča. Ta odurnost ima brez dvoma nekatere odločilne prednosti v stikih z družbo. Vse bi šlo po sreči, če ne bi bilo njegovih oči. Njegovo mladost razjedajo številne gube, in vendar so oči razumevajoče.

Tople, rjavo obarvane zenice in ponošena siva suknja lezejo ob steni.

Dragi človek, če pogledaš v te oči, se prav gotovo zgroziš. Vprašal boš: zakaj? Preproste so te oči, veliko prečiste in pregloboke so, da bi vzdržal njih pogled!

Nad ravnino so se nagrmadili črni oblaki. Z zahoda je hrumel vihar prek lepe dežele.

Podiral je harmonije,

razbijal družine

in

obujal strast v tvojem srcu.

Tvoj brat je iskal neko notranje zadovoljstvo v tem, da ti je potisnil svetleče se mrzlo jeklo v prsi, toda tudi tvoja kri, ki je brizgala iz rane, je bila mrzla.

Prihaja vihar!

Užival je v tvojih bolečinah in krvoločno je sesal nemo prošnjo v tvojih steklenih kroglah.

TISINA.

Klečeča in prepojena zemlja.
V nebo se dviga goba. Kot bel oblak
valovi, se pretaka.

In sonce zahaja.

Sočna, zelena trava poganja iz
močvirja in zarašča ravnino.

Vlažna zemlja drhti in hlapi, ču-
dovita brezbarvna mavrica. . . .

se vzpenja.

Brat, kdo si?

Spominjam se tvojega rojstva,
ko je mati vpila v bolečinah in
sreči.

Rodila je sina! Živela sva skupaj!

In vendar brat,

kdo si?

Morda je tisti hip zaslišala zvonove slovesne in otožne. Zvečer je vzela rože in odhitela na pokopališče. Vrt miru se je razprostiral po položnem pobočju. Ves se je vtapljal v

vitkih cipresah in dehtečem grmičevju. Iz tega morja umirjajočega zadovoljstva, ki je polnilo srce s čudnimi občutki neke vzvišene radosti, kjer je izginil celo tisti večni strah pred smrtjo, so poganjali v nebo beli marmornati spomeniki. Tekmovali so v razkošju in bogastvu svojih lastnikov. Ugled v družbi je nadvse pomemben! Te molčeče priče večne zvestobe in ljubezni so v jasnih nočeh žarele med skrivnostnimi krošnjami.

Majhna kamnita plošča z napisom.

PRIHAJAŠ IN GREŠ

Pod cipreso je ležala kamnita klop. Človek jo je bil postavil, da bi prihajal v trenutkih, ko se oglasi bolečina za umrlim bitjem, ki mu je bilo drago, ki ga je ljubil.

URE SREČE

Rdeče vrtnice v roki

in kolone odhajajočih, vračajočih
se v življenje.

Pet minut čez poldne prispe pritlikavec v gostišče pri Agostini. Tam se vsede v temačen kot, srka segreto pivo in skozi okno opazuje pokrajino. Kozarec in prelomljena vrtnica. Smeh. Prožne kretnje mlade Siciljanke. Smeh. Bežen dotik. Smeh. Oči zadenejo srce. Pastelno modro nebo.

Zelo rad razmišljam in ne gledam televizije.

Pomikala si se vedno bliže;
nisem ti verjel;
hladnim kamnitim zidovom;
žarečim očem neba.

Srečen sem. Vedno sem srečen, da mi je usojeno živeti. Da mi je dano občudovati vso to brezno sveta, da mi je dano ljubiti ČLOVEKA. Človek? Kadar tako strmim in ničesar ne vidim, sem srečen. Bil sem poln življenja, poln upanja, ko sem nenadoma spoznal. . . Le kaj sem spoznal?

Resnično življenje je le tista genialna vloga v gledališču. Vedno so me pritegovale velike in tragične vloge. Kakšna slast biti tragična osebnost. Človeku se svetlika iskrena solza v očesu. Občuduje te. Nikoli nisem priznaval režiserja. Ta stavek je neverjetno pomemben za moje življenje, in spreten psiholog bi ga lahko uporabil pri razvozlavanju moje osebnosti. Odrski delavci in statisti so mi pri srcu. Mogoče zato, ker si ne domišljajo, da so tragični in da dopadejo. Morda so mi v nečem podrejeni. Vsekakor je njihova vloga skorajda toliko kot nepomembna. Že vedno sem imel močan čut za krivico, za neskončno krivico, ki jo delamo vsem tem nepomembnim ljudem. Saj vendar zaradi njih vzganjamo ves teater. Ni me strah ljudi, ko gledam s tega odra v veliki avditorij. Zrem na njihove z dolgočasene, posmehljive, zamišljene ali apatično zamaknjene obraze. Nekateri se mučijo z življenjem, drugi ga uživajo. Takšen je zakon narave! Nekoč sem jih zaničeval, sedaj jih spoštujem! Vsi smo ljudje in vsi iščemo nebo.

Takrat sem prvič zapazil neko bolešno prizadevanje zapustiti svet majhnih in nepomembnih. Vsak ima pravico do svoje glavne vloge. Hamlet. Svetla pena se posuši v kozarcu. Agostinine rjave oči žarijo. Njegove noge so ukrivljene. Smeh. Agostina. Srce zadene oči!

Temno nebo in temna reka. Upanje kot svetel žarek, ki se utrne v najbolj temnem predelu neba. Utrne se žarek kot čudovita bela svetloba – zvezda se vzpenja na nebo. Hiti prek svoda.

Ostal sem v svoji sobi med štirimi rumenimi stenami. Noga stopa po suhi zemlji, pokriti z rumenim listjem. Koraki so enakomerni in glava je sklonjena. Agostina. Misli in srce objemajo hladni vrtinci in odpadajoče listje. Droben smeh in dvoje temnih grozdov. Odpadajoče listje na poslednji poti. Glava je velika in obraz nepriljubljen – niti poprečen ni.

Travniki in polja – vse je enolično rjavo. Na tla pade prva snežinka. Vse več in več jih je. Kmalu molijo izpod snežne odeje le še mrtve črne veje.

Mrzel veter nanaša debele plasti snega.

Otroške oči so slutile

nesrečo

na pesku med drobnimi školjkami.

Nova pravljica. Agostina. Život nosi grbo. Zasneženi gozdovi, drobni svetlikajoči kristali med iglicami jelk. Na tisoče luči zagori, ko pade mrak na belo deželo. Okna so zaledenela in izpod streh visijo dolge ledene sveče. Ogenj prijetno prasketa in vabi naše misli v daljne kraje. Vstajajo spomini iz preteklosti; duh po sveži smoli se širi, zeleni listi trepečejo v zraku. V srcu je zmeraj glasba, le veliko ljudi jo presliši. Življenja ni naenkrat konec.

ivan oman

STRMINE

vojaki korakajo v maskah na ples
posiljujejo kupe dekliskih teles
z vžganimi vzorci na koži

zblaznele ženske s plameni v laseh
kričijo na mostu napalma
razgaljene bruhajo roznate pene

črni strdki gnijoče krvi
pomešani z modrimi očmi
naslajajo zadke zelenih sesal

bobnenje v meglicah zaspanih gora
se lepi z razbeljenim nebom
za črto slačilnice mask

ZASTRULJAM, ZASTRUPLJAM

vzameš mikrofona, pihneš regratovo lučko,
besede
ločje zaniha, šum raste, iz b brazd se kadi,
glasba
vstaja hrumenje valov, penastih skal, trobente,
trobente
oktet vztraja, dež lije, mokro visijo kravate,
bliska grom
mesta spijo v pajčolanih, okna štrajkajo,
škripa veter
avtomobili besnijo v izložbah, organizacija ima dopust,
črke
čudoviti strup za nogometne stadione, za naše izseljence,
za simpozije

ŽARČENJA

glasba molči
orkester je šel pod vlak
molk ranjeno rjavo
(III., 1.)

ritem dežja
pada na boben
snažilka čisti plesišče
(III., 6.)

cestna razsvetljava škropi snežinke
svežo gaz
zataji
(IV., 1.)

zvezde praskajo indigo
nad mrtvim mestom
polnoč binglja
(V., 7.)

lučka falk

*Poskočno lahko dirjamo,
z lahkoto,
čez drn in strn,
čez katerokoli oviro.*

*Da je le juha ob nedeljah
z rezanci
in piščanec
lepo zapečen.
In da je vse tisto.*

*Spodobni smo.
Prijazni smo.
Nikoli s polnimi usti.
In vedno dober dan in lahko noč.
Pa zdravje, žena in otroci?*

*Da je le vse tisto.
Da je le vse tisto,
kar nas vedno znova.
In smo potem veseli,
ker še vedno lahko.*

*Vrtimo se, vrtimo,
veliki otroci,
majhni otroci.
Na vrtiljaku se vrtimo.
Okoli in okoli in okoli.
Slabost me obhaja,
samo človek sem.*

*Vrtimo se na pisanem vrtiljaku,
s pravimi vijaki
v pravih luknjah,
četudi bolj v desno*

*in v levo malo manj,
da je ravno narobe,
pa smo navajeni
in je tako prav.*

*Sučejo nas.
Protest nič ne pomaga.
NIKOLI SE NE USTAVI.
Človek bi bruhal.*

*Prihajamo,
da bi spregledali.
Odhajamo slepi.
Smo,
da bi bili.
Bliže in bliže,
k soncu hočemo.
Pa gremo samo
v temo.*

*Stezamo roke,
kar pomnimo,
dokler ne omahnejo utrujene,
ker smo preveč želeli –
zase.*

edi pukšič

VITI

*ko bo ta mrki svet
čisto prazen
in brez ruševin
ko bodo iz tvojih oči
zleteli
zadnji golobi
boš pela luč
in hrapava skorja
mojih
misl
bo prebodla zadnji krik*

*tvoj okameneli dotik
bo oslepel
na diagonalah
mojega
telesa*

*ko bo ta mrki svet
čisto prazen
ko bodo na tvojih ustnicah
oveneli macesni
vita
te bom še vedno ljubil*

metka ravnjak

DVOBOJ

Onemel je, odpadel
list na sobni lipi.
Dotrajal je,
steblo ga noče,
on ne ve, kam;
morda hoče
ozeleneti v svojem srcu.
Prostor je,
pognal je drugi,
živel bo,
dobil je boj.
Boj lista z listom mlade sobne lipe . . .
Kmalu bo gnojilo . . .

PLAZMA GORI!

Gori med vekami
vseh tistih lepih cest,
ko stopam vate
z odprtimi željami . . .
Kako se obračaš,
da vidiš prste,
ki trepetajoče nekaj govorijo!
Kaj se tja,
kjer se nekdo sklanja,
da bi ti utrgal in prinesel cvet,
ker lastovke samo navidez žvrgolijo,
in trava zeleni, da bo porumenela.
Žar na tvojih porah
prenaša svojo lakoto na moje prsi,
da zapeče,
ko branaš po krvni plazmi
iskanja,
ker ni poti do rož,
le sanjam dan in si čaram, čaram
tebe zase . . .

danko grabušnik

KLIC

Ne vem zakaj le zakaj
me vznemirja klic divjih rac
ne vem zakaj odidem za njimi
ko slišim njih glas

vem da se to zgodi vsako jesen
takrat zapustim svoj dom
svoje dekle
a ko se vrnem v poletju
nimam doma
ne dekleta svojega

takrat ostanem sam
hodim po ulicah mračnih
do takrat ko me odpelje policaj
v hišo z zamreženimi okni

ker nisem se spomnil ničesar
me je pregledal zdravnik
opazoval do jeseni
a ko so se divje race zbrale
ter odpravile na jug
odšel sem za njimi

in ko v poletju sem se vrnil
so me zaprli
da ne bi posilil dekleta
je odvedel za racami je ubil

ko sem zaslišal njih glas v jeseni
sem hotel oditi za njimi žal
rešetke so me zadržale
potem preklinjal sem tiste
ki razbili so mi čašo krvi
ki razbili so mi vrč življenja

še preden je uspelo oditi življenju
steči izven krvi
napisal sem pesem
pesem v kateri živim

naprodaj

Na ogled so slike, fotografije, če želite, to niti ni tako pomembno; važno je, da je teh podobic veliko, naravnost ogromno. Razstavljene so na vseh mogočih krajih. Potrpežljive so vsekakor bolj kot mimoideči sprehajalci.

Nekomu celo niso všeč. Skriva je pred ostalimi jih skuša uničevati. In zakaj ne? Ima zelo slabe živce. Nekdo drug jih občuduje, a jih je preveč, nima časa, se mu mudi na kranjsko klobaso z mnogo gorčice v bistro za vogalom. Tretjemu je zelo pomembno, koliko korakov bo naredil od prve do zadnje.

Vendar niso zanimivi ljudje, ki se sprehajajo mimo; zanimiv je predvsem izraz razstavljalca. Njegov mladeniški obraz spreletavajo grimase, ki se spreminjajo od rožnato zadovoljnih do zeleno jeznih.

„Ali mi bo tisti gospod z dežnikom kupil peto v vrsti? “ Ne, ne bo je, gre dalje.

„Poglej frkolina nemarnega, kar čez cesto je zavil, še pogledal jih ni.“

Tako nekako bi opazovalec razbral izraze mladeniča. S časom, ki mineva, je tudi teh rožnato zadovoljnih izrazov čedalje manj, in bolj ko se sonce bliža ravnini obzorja, izginjajo tudi vsi ostali obrazi razstavljalca. Proti večeru je že maska brezbržnosti.

Prodajalci so začeli zapirati trgovine in s tem je izgubil še poslednje cenilce svoje umetnosti. Vendar, to mu je celo všeč. S tem je dobil edino resnično kritiko svojega dela. Skozi razsvetljena izložbena okna opazuje njegovo razstavo skupina lutk. Te so vedno nasmejene in stale bodo tam do konca razstave in še po njej.

Ko bi vsaj ne bilo te preklete lakote. Nekako bom že vzdržal. Jutri mi bodo gotovo kupili katero. Mogoče celo tisti gospod z dežnikom.

„Ah, pričelo je deževati. Dobro, da sem v pokritem prehodu.“

Tesneje se je ovil s plaščem in se stisnil v vdolbino zidu.

„Kako prijetno se je predajati sanjarjenju! Da, nekoč bo velik umetnik. Ne bo več potrebno čakati na kupca. Ti bodo prihajali sami k njemu. In cena? To bo določal sam in ne to mravljišče, v katerem mora žditi kot kak kustos v galeriji. Oh, moj bog, kako neprijetno je odgovarjati na neumna vprašanja.“

Vstal je, naredil nekaj korakov proti izhodu prehoda in pogledal oblačno nebo. To deževje mu je precej zagrenilo počutje. Ob jasnih nočeh je navadno precej časa strmel v mesec in opazoval, kako zvezde izginjajo v njegovi svetlobi in se na drugi strani spet pojavljajo. To mu je bilo nekako pomagalo, ki mu je pregnalo občutek za čas in mu neopazno približalo jutro.

In vendar se nov dan ni pričel najprijetneje. Ni namreč prijetno opazovati množico zabuhlih, zaspanih obrazov, ki drvijó mimo in se ne zmenijo za okolico, če se pa že, se ozrejo nate z zaničevanjem, misleč si o tvoji nekoristnosti. No, a takrat so vsaj resnični. Popoldne po svoji opravljeni službi je še huje. S krinko lažne prijaznosti se včasih kdo ustavi ob kaki podobi, jo z narejenim zanimanjem pogleda in ima mogoče v mislih nedeljski vikend. Takrat ti je pri srcu bliže vsak štirinožec, ki dvigne zadnjo nogo ob kateri izmed njih.

Poskušal je šteti vodne kaplje, ki so padale na isto mesto. Ena, dve, tri . . . , ali jih bo do konca dežja vsaj sto tisoč? Mogoče manj, mogoče več, a to ni pomembno, pomembna je vztrajnost. To ga je spominjalo latinskega pregovora in kapljice je primerjal s seboj. Pomeni, da bo naslednji dan vzdržal. Ko vsaj ne bi bil vezan na svoje telo.

„Prekleta hrana, pijača in spanec.“

Stopil je nazaj do svoje odprtine, sobice, kot jo je včasih v šali imenoval, in skušal zadremati.

Lutke v izložbenih oknih so zaživele. Najprej so pričele med seboj šepetati. Slišalo se je kot nekakšno enolično mrmranje, ki je sčasoma prešlo v vse bolj razumljivo govorico: „Gospa! Da, vi na skrajni levi. Kako vam je kaj všeč slika nasproti? “ Je bilo razumeti možakarja v temnem površniku.

„Tako tako, ni kaj reči.“

„Ne vem, nekoliko bleda se mi zdi,“ je odgovoril površnik.

„Imate prav, gospod. Resnično ji primanjkuje življenja.“

„Imate prav, gospod. Resnično ji primanjkuje . . .“

„Imate prav . . .“

To niso bile več lutke. Bili so hrošči. Mavrične barve njihovih hitinjač so oslepljujoče bleščale in imele nek globlji smisel. Mogoče je bila to neskončno zapletena matematična mreža barvnih zaporedij. Pa vendar ne. Barve so izraz čustev. Matematika ne pozna čutnosti. Majhen urez z žarečim skalpelom v možgane.

„Pet in štiri je devet.“

„Da, tovariš, pet in štiri je devet.“

„Ne, ne dvomim o tem, tovariš.“

„Kralj? “ –

– „Tiranija!“

„Umetnost? “ –

– „Dekadentnost!“

„Socializem? “ –

– „Svoboda!“

„Zdravi ste, lahko greste.“

Mraz je bil prava odrešitev. Drgetajoč se je prebudil. Nekaj korakov pred njim si je ne meneč se za njega miška otresla gobček. Najbrž si trebi koščke sira ali klobas, ki jih je naropala v bližnji samopostrežni trgovini. Na to ga je spomnil njegov zarjaveli želodec. Prenehalo je deževati, a bilo mu je vseeno. Ostalim bo to v zadovoljstvo, posebno

čistilcem ulic. Njega je prizadelo toliko, kolikor bogledal nekoliko manj čemerne obraze ljudi, ki bodo hiteli v službo. Raznašalec časopisov je že zavil za vogal. V veži nasproti si je sposodil izvod. Nič novega. Vojna. Na Bližnjem in Daljnem vzhodu ne doživlja bistvenih sprememb. Mirovna pogajanja še vedno brezsmiselna. Na Brionih sprejem. Nov val demonstracij na Irskem. Vrnil je časopis in se sprehodil vzdolž prehoda, da bi si razgrel otrple ude. Ustavil se je pred eno svojih slik. Koliko časa je potreboval, da jo je naslikal? Dan, teden, mesec . . . , ni se spominjal. Smešno. Končala bo najbrž zraven kakšne podobe, ki jih prodajajo na trgu. Mrzil jo je. Primoran jo bo prodati ceneje, kot so vredne njene barve. Pa kaj, ko pajčevina v želodcu zahteva svoje mušice. Poleg njega se je nekdo ustavil. Njegovo hruškasto lice, preprejeno z vijoličastimi žilicami se je dobrodušno namsehnilo.

„Ste to naredili vi?“

Dialekt je izdajal provincialca.

„Ali so na prodaj?“

„Da.“

„Potem bi jih nekaj kupil. Selim se v novo, večje stanovanje in bi jih rad obesil na steno v kuhinji. Dajte mi tiste tri ali štiri, tiste največje.“

„Da, gospod. Takoj vam jih prinesem.“

Veselilo ga je vsaj nekaj. Človek očitno nima okusa. Dobro, da ni zahteval njemu ljubših slik.

„Tukaj so, gospod.“

„Po čem so?“

„Ocenite jih. Koliko boste pač dali.“

„Prav.“

Iz žepa je potegnil zajetno listnico in jo odprl.

„Bo stotak dovolj?“

„Da, gospod. Najlepša hvala, gospod. Na svidenje, gospod.“

Praščiji hruškasti obraz se je zadovoljno raztegnil. Slike so izginile v usnjeno torbo in z njimi je izginil tudi mož.

Trpek nasmešek mu je šinil preko obraza, ko je pogledal novi bankovec. Mesec ali dva življenja sta torej enakovredna temu koščku papirja. Ni dosti manjkalo, da bi pobesnel. Končano je. Slike so propadle. Počasi, z nekim sadističnim zadovoljstvom je raztrgal stotak in ostanke nekam razigrano prepustil prepihu prehoda.

Razigranost je polagoma prepustila mesto utrujenosti. Sesedel se je, položil glavo med dlani in se začel histrično krohutati.

OSKAR JANEŽIČ

roman šalamon

BILA SVA

Bila sva sama,
jaz in ti;
bila sva srečna,
ker se nisva poznala.

SPREHOD

Šla sva po cesti,
v svoji roki sem začutil tvojo,
na ustih svojih sem začutil tvoja,
z roko sem lase ti mršil.

UŽITEK V PEKLU

Zakaj ne umrem,
ko si tega tako zelo želim?
Zakaj ne pride gospod hudič,
ki čakam ga že dneve in noči,
da me vzame,
vzame v svoje naročje
in me odnese v pekel? !
V pekel, kjer bi se cvrl
in užival ob krikih,
ob joku in stoku,
stoku ljudi, ki so grešili,
grešili tako kot jaz,
ki sem bil morilec.
Vsem grešnikom se smejem,
a oni se jočejo,
a jaz uživam ob vonju po pečenem človeškem mesu,
ki tako lepo diši.
Glej!
Roka mi gori,
kak užitek.
Vse me peče,
o dragi ogenj žgi me,
zažgi me, kot kurjač zažge papir,
da bom užival.
Glej hudiča!
Ha!
Že prihaja k meni,
natika me na svoje vile,
prebada me z njimi,
brca me s kopiti
in se mi smeje,
a jaz mu kažem jezik,
saj sem BOG!

SILVIJE POPOVIČ: ORGANSKO TKIVO, LINOREZ 1972

veselko koroman

ROŽIČ V TILNIKU

Šel sem in jokal
gledaje bruno v vodi
poslušajoč veter na bradi oskubeni

povsod srečavajoč svet ubogih plazilcev
uš na listu skorša

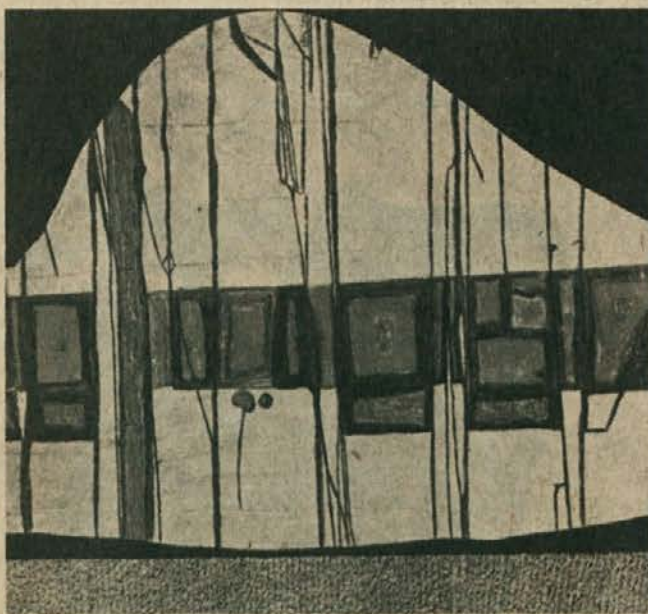
ihTEL sem
polno trojstvo časov
cele matice noči

točil sem solze obilne
tudi nohti so mi že zrasli
tudi zobje so mi že razmajani
tako dolgo hodim po tej vodi garjavi
in se žejen priklanjam obupu

Zdavnaj
o zdavnaj je prišla ta bolečina s trikotnika
in se razsula po zdrobljenem grlu

Jokal sem
videvši te na mladih hrbtih
vlekoč tvoje gležnje
opiraje se na tvoje smetišče

Jokal

POD KROŠNJAMI POMLADI

Tedaj je prišel čas kesanja

moji lasje so spremenili hitrost rasti
trava je bila bolsčava
zamlja se je skrivila v levo
povsem v levo

(prav do tvojega vzglavja)

nikjer ni pljusnilo toliko bogastva
in sonce ogolelo ni nikjer tako pokazalo
svojih mačk umazanih
svojih grozdov papirnatih
nasproti sta si sedli dve starki

zaigrala je zvezda izgubljena
počasi je zaigrala da ne bi zbudila zvezd najdenih

Tedaj se je začela zgodba jeseni
in vesela zgodba strmih skal
zavedel sem se da nisem vesel
a tudi žalosti da ni v meni
umirjen kakor meseček marmorni
sem legel v svojo lupino

in dolgo sem tako ležal
poljubljajoč svoje ležanje
in sledi na katerih sem ležal

in bil sem živ

NA ROBU RAZLIK ZAČETEK

Na zemlji živijo strigalice
marjetica
počasne žabice
piščice
votli panji
črede
...
slapi

Na vse štiri strani slikovito
jecljajo
šumijo
lajajo izza lokvanja
rezgetajo
vrtijo žvižge
beketajo
...
gazijo po gostih žimah

V zemlji žive vedno isti
vedno isti
v dobi amebe
iz mreže vzeti
istih jutranjih jezikov

Šele na vrhu izparitve
tam v ribniku misli
se enako delita
tvoj in njegov glas

ELEGIJA ZA MAVRICO

I

Ne morete vedeti koliko sva
on in jaz
našla žalostnih gozdov
po bregovih ko sva šla
z meglo oprášena

kot kroglice ko sva se valila
eden ob drugem
kot kroglice na stopnišču

Šestintrideset let množeč
s pet
šestdeset
in tristo dni

premetavajoč kamen s kamna
vstajajoč od bolečine do bolečine

sverlobopreganjanci
mukopivci

barvita grla klicajoč
ki so tako smešna v vaših časih
da je žalostno z njimi po starem . . .

o kako sem razbit mamica

II

Slutim v eni epruveti črne
v drugi plave
v ostalih rumene
rožnate
bele
v preostalih sive
rjave
rdeče

celo mavrico genov
ločila sva jih kakor kljuseta

gorski gen od gena z ravnine

poravnala veter
uredila žarke
dokončno ločila gen od gena

III

Vi ste sedaj umetniki
jezdci
morilci
cele vrste pesnikov
plodonosnežev
izumiteljev

jata hroščev

skoraj čisti in prozorni

IV

On in jaz
dva plešoča senika
iz sredine zgodovinskega cepiva

Naju sramoti vaše opukano perje
ki pogleduje izza časa
Midva beživa od svojega srca
boječ se neprihajajočega posmeha

V

Prodirate v vrstah
Tako ste bistri
in neusmiljeni

Prihajate sredi naših iger
sredi tega praha
ki prši iz duše
mrzle in neprecejene

Še ste daleč
O kje ste?

Da sem v višjem času
telo mi
ne bi
razjedala mrzlica

VI

Danes
tisoč devetsto devetinšestdesetega
ležim nemočen kot beseda

Niti poročil se še nisem

Da sem v vašem času
ne bi dovolili da zbolim

Vi bi mi že pokazali
to ljubo nevesto
dostojno mojega plemena

O kako ste veličastne
o kako ste puste
svetlikajoče se ure bodočega sveta

Prevedla: Darinka Gral, študentka PA
in dr. Mate Šimundič

deževni dan

Dež – kaplje – solze –
voda – voda v morju –
voda v rekah – voda v jezerih –
voda, ki pada z neba in voda, ki pada z oči . . .

Svojo ladjo sem zgradil kot hišo: živo in k živosti sodijo barve. Siva je smrt. Imamo sivo civilizacijo, ki je zaznamovana od smrti, imamo umirajočo civilizacijo. Z njo nočem umreti, zato sem postal slikar.

Bila je lesena sicilijanska barka, ki je že dvajset let prevažala sol in pesek med Afriko in Francijo. Sam sem jo prekrmaril iz Palerma v Benetke in jo tri leta predeloval v stari ladjedelnici v Pallestrini.

Biti slikar je nekaj strašnega. Slikarstvo nam daje možnost prodreti v neraziskane predele, ki so zelo zelo daleč od nas. Mislim, da je slikarstvo religiozno opravilo.

Izdelki, ki jih ustvarja človek, niso več v sožitju z naravo. Mnogokrat nam je glasba tuja, če prisluhnem čšumenju slapa ali petju ptice. Moje slike prodrejo v človeško bistvo le, če jih lahko primerjamo s koščkom travnika ali z drevesom.

Deževnega dne pričnejo barve svetiti, zato je oblačen dan zame najlepši dan. Lahko delam. Če dežuje, sem srečen, in če dežuje, vem, da se prične moj dan.

Ravna linija je brezbožna in nemoralna. Ravna linija ni ustvarjalna, temveč reproduktivna linija. V njej ne domujeta niti Bog niti človeški duh, marveč le udobnosti žejna, brezmožganska masa mravelj.

Zame je spirala simbol življenja. Mislim, da je to tam, kjer preneha biti materija in postane nekaj živega. Moja spirala ni geometrična, je biološka spirala, ki se ne da izmeriti s šestilom. Razrašča se vegetativno.

Če slikam, sanjam. Ko je konec sanj, se ne spominjam več tega, kar sem sanjal. Ostane le slika, ki je žetev mojih sanj.

V Ugandi sem odlomil majhen kos termitnjaka. To je rjava barva s posebno magijo.

Če slikar ni sam povsem presenečen nad tem, kar je ustvaril potem ni nastala dobra slika. Želim, da me presenetijo lastne slike. Rad bi jih vedno znova odkrival.

Ljudje niso pripravljene na srečanje z lepoto. Če pokazemo raj, preden je zmagala revolucija, veljamo za izdajalce. Mogoče sem izdajalec, ki, namesto da bi kritiziral in podiral vrednote, poskuša nekaj zgraditi, pokazati ljudem kot v prihodnost, v lepši svet, kot si ga pač predstavljam.

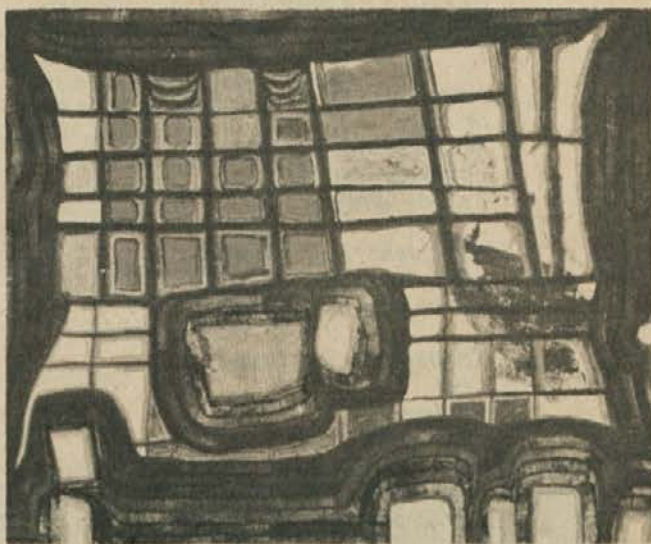
Premikanje brez slabe vesti: človek hodi – kolesar vozi – čoln jadra . . . Jadra so lahko različno pobarvana: rdeče ali zeleno, črtano ali karirano. Če vidim jadra, pomislim na veliko potovanje.

Imam dve živali na krovu: črnega psa in črno mačko. Dodal bi še rad velikega črnega vrana, ki bo potem tako velik kot majhen črn pes in majhna črna mačka. Kaže, da se dobro razumejo; po vsej verjetnosti je za to kriva tudi črna barva.

Voda je fantastičen element, ki vsebuje veliko možnosti. Dejstvo je, da me voda zelo privlači in da najdem v njej zatočiče ali zasilni izhod, ki mi ostaja odprt.

Na potovanju vidimo le obzorje. Obzorje je velika prijateljska točka, ki se je lahko krčevito oprimemo. Človek potrebuje pravzaprav samo obzorje, vse drugo si lahko izmisli . . .

prevedel: adrian grizold

ANDJELKA TRKULJA

pred koncem sveta

I.

Stopil je v blato ob cesti
in zvezde so ugasnile
in nekdo je rekel, da ni res,
da vojna mora biti,
in spet je bila tema.

II.

Umazan pločnik, odvržena škatla
in marjetica skrita za kupom
smeti. In prišli so, da bi
odnesli smeti,
a odnesli so le sanje.

III.

Odtrgal je košček neba
in ga vzel s seboj in zaprl
ga je v kletko. In nebo je jokalo,
a odtrgani košček
neba je umrl.

IV.

Rekli so, da obstaja ljubezen,
in verjela sem njihovim
lažem. In minila je polovica
večnosti in še četrte ure
in spoznala sem, da je vse laž.

V.

Spoznala sem, da je vse
zaprto vase, obdano
s skorjo preteklosti in
da v včeraj ni resnice in
da v danes ni bistva in da jutri ni.

VI.

Hotela sem ujeti veter
v kanglico in stresla sem
pesek, da bi vanjo dala veter.
A veter je šel mimo, še
pogledal me ni. Kanglica je ostala prazna.

VII.

Verjeti v nekaj, česar ni? NE!
Nisem videla mavrice, ne modre in
rdeče in zelene in rumene in rožnate, ne.
V tvojih očeh le hladen veter
vrtinči upanja odpadlo listje.

VIII.

In spet sem na koncu poti,
na pomolu nade. Pred menoj
morje razburkanih upanj in želja,
nad menoj obupani oblaki samote,
v penah izginja poslednja čer.

IX.

In takrat je prišel nekdo,
ki je mislil, da pozna ljudi.
A oni so se mu smejali, da,
smejali so se mu, potem pa
so sneli maske in zagledal je le—kosti.

X.

Na zapuščenem oltarju sredi
cerkve spominov sveča pozabe
gori in gori, v stolpu samote
zvonovi preteklosti oznanjajo
vstajenje—žalosti.

XI.

In vendar bo napočil dan,
ko bodo v nesmislu življenja
našli smisel svojega obstoja,
ko bodo v ranah obupa
našli ozdravitev svojega upanja.

XII.

In spet je pomlad in spet je
maj in še si tu, a vendar te ni.
In gledam te, a ne vidim te.
Strmim v zvezdnato nebo,
a vidim ugasle oči.

XIII.

Stopila sem na sončni
žarek, in modra svetloba
je obsijala goloba
z zlomljeno perutjo in
ovenelo oljkino vejico.

XIV.

Kri! S krvavimi očmi gledaš
ta svet, rdeč od krvi.
In niti za hip si ne želiš
oditi od tod, ker veš, da je
krvavo povesod, kamor je stopil človek.

KONEC SVETA

XV.

Zapri oči, in videl boš
svetlobo srečnega raja
in slišal boš zvoke nebeške
harfe in petje angelov.
Odpri oči — okrog tebe ogenj pekla.

XVI.

Tisti dan, ko so gasilci igrali
koračnico in ko je bila nogometna tekma,
še veš; tisti dan, ko je sonce vzšlo
ob šestih in dvaintrideset minut,
je bil konec sveta.

XVII.

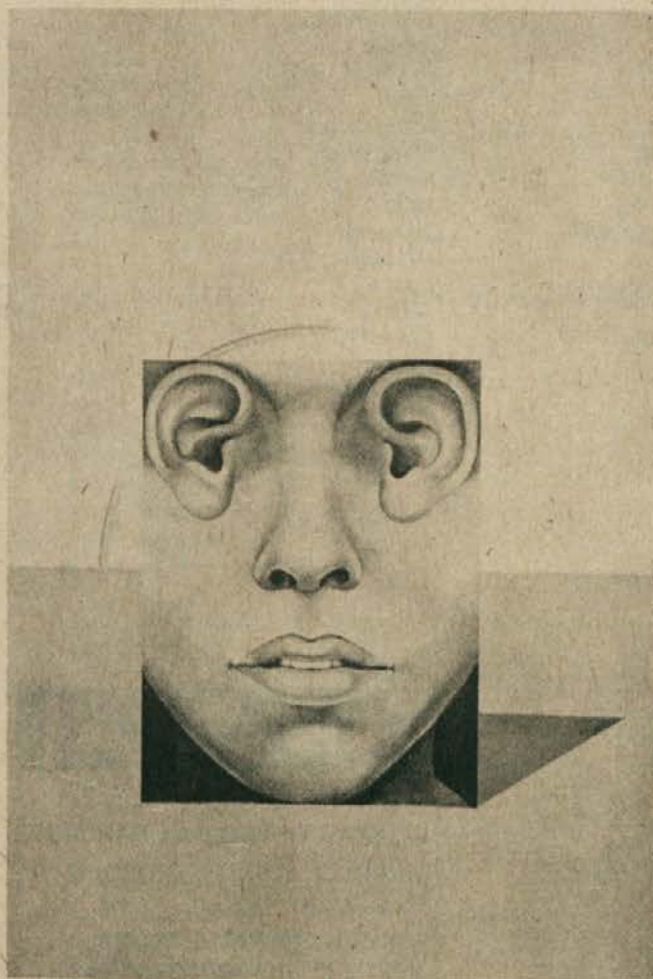
Ničesar več ni! Vse je le
prah in pepel, umazano blato
in kri. Povesod le kosti in
ruševine, ostanki ljudi. Na nebu
pa rdeča krogla žari, žari . . .

XVIII.

Ni več potokov, ne dreves, ne ptic.
Ni več cvetja, ne travnikov,
ne polj. Ni več mirnega
popoldneva, ne srede, ne petka,
le brezoblična gmota se vrti v Vesolju.

XIX.

Življenja ni več, le smrt še živi.
V Vesolju se planet umrlih src
vztrajno vrti. V nebesih je peklo,
v peklu je raj — in vse je narobe . . .
Zakaj? Zakaj . . .?

Hans Ulrich Osterwalder — 1972 tempera

jasna kontler

RISANJE PO NEBU

Ležala sva
in gledala nebo
bilo je kot
velik
prazen
risalni list
Zato sva ga
porisala
roke so nama bile
čopiči
in v zeleno barvo
trave
sva jih namakala.

Raje bi imela
nebo v barvah mavrice
a nisva imela
druge barve
vseeno je bilo tako lepo.
Najprej
si ti
narisal najini imeni
bilo je še dosti
praznega prostora
tja sem narisala
marjetice
Ko je bilo nebo
porisano

sva počivala
Nato
si si ti spet
zaželel risati
našel si prostor
na moji koži
in jaz sem ga našla
na tvoji koži
hitela sva prekrivati
belino
z arabeskami
ko so se roke
utrudile
so bila čopiča
najina usta
saj je risanje s teboj
tako lepo

DAROVANA

Dekle je vzelo
v roke
svoje bele ude
vsakega posebej
kot krhke vaze
Veselila se je
njihove
porcelanaste lepote
in se spraševala
ali si vas še smem
lastiti
zdaj
ko sem vas
darovala

DEKLICA

Kar razčesi si zlepljene
pramene las
deklica
in te prestrašene oči okrogle
podčrtaj s senco
ko stojiš pred ogledalom
deklica
Ali pa tam na skrivaj ogleduješ
svoje vitke ude in otrdele prsi
in nežni pokrov trebuha
kjer kot v skledi
plava tvoje dete
deklica
Saj vendar veš
da si ga obsodila na smrt
o brez priziva deklica
Tu stojiš prestrašeni otrok
in hotela bi biti lepa
in na glavo skakati v reko
in živeti brez strahov
brez sadeža v sebi
ki je most do ženskosti
o deklica

ILUZIJE

Polnočni vlak
mehko mehko
spolzi
skozi stekleno
spiralo
in v njej
zrcali
tisočkratno
V vse smeri
vesolja
vlak
polnočni
odnašajo
iluzijo
najbolj
človeško
od vseh
človeških
stvari.

žarko golob

SIVO V SOBOTO

prišli so
s svojimi sivimi
nezaupljivimi obrazi
stopili so po cestah
hodili po ulicah
oni
z dvignjenimi obrvmi
nasičenimi obrazi
grizli so
z zobmi
grozili so
z njimi
kri
so imeli
v dlesnih
z drobnimi
sivimi bodalci
so hoteli piti
kri
imeli so
zrcala
z majhnimi
sivimi zrcali
so hoteli
ujeti ukrasti
sonce
ki je ušlo
za oblak
odvrgli so
siva zrcala
kremplji
bal sem se njihovih dolgih
nemirnih prstov
s prirezanimi
s skrivanimi
kremplji
oči
obračali so svoje neumne
oči
tekel sem pred njimi
tekel sem pri njih
tekel sem z njimi
in jim dovolil

piti mojo kri
in jim branil
vzeti moje oči

bal sem se
bal njihovih besed
skritih v strupu
njihovih puščic
tekel sem
da bi našel
skrito stezo
skrit korak
v katerega
se še niso
zažrli sivi
podivjani obrazi
iskal sem
da bi našel
svoj oblak
padel sem
padel

njihovi sivi glasovi
so prišli pred njimi
njihovi sivi glasovi
so prvi segli po meni
in mi raztrgali
nežno tkivo mojih oči
in čepeli so ob meni
in gledali
sunkovite utripe strahu
v mojih mišicah
nato so prišli
in se igrali
z mojim strahom
in se smejali
otročje zadovoljno
iz sivih zadoščenih ustnic
ostal sem
ostal
in slišal sem
da se vračajo
in vedel sem
da se bodo vrnili
pod sivimi oblaki
v sivih kožuhih
bili so sivi
sivi
kakor misli

OBRAZI
OBRAZI 1-2
LITERARNA PRILOGA KATEDRE
UREDILA: ADRIAN GRIZOLD
IN EDVARD PUKŠIČ
LIKOVNA OPREMA: SONJA
MIHEC IN SILVIJE POPOVIČ

Vladimir Gajšek - risba tuš

Nikolaj Tomšij – 1964 marmor

marjan vešnar

ŽENA

Kakor pramen zarje
v toplem večernem vetriču
se je vdajala melodiji
in bilke trav so sledile
gibom njenega telesa
in on je iskal njen pogled,
ki mu je dajal ljubezen.
Godci, raztegnite mehove,
naj vaša pesem
raznese glas, da živi
ona, med vse vetrove!

Topel je še ta drobci granate in krvave so prsi, a na materinem obrazu je nasmeh, ker čuti drobne zobke otroka, ki je ob melodiji smrti postal lačen. Ni uspavanke za ušesa, ni lepih stvari za oči malčka, vendar je srečen, ker ima njo – mater.

Gradili so kipe,
opevali tvojo lepoto,
nosila ime si boginje.
Vzeli so ti telo,
da so upodobili svobodo,
a sama tega nisi
čutila, nisi vedela,
kaj je življenje,
kaj sreča iz pesmi
lažnjivih, in skozi
vekovje te je požiralo
trpljenje, a požrlo
te ni, in hrbet

ukriviljen se je otresel zob,
ki so te
hoteli izsesati.

Ti si ptica; in na perutih tvoje ljubezni se spremenjen v
fantazijo omame sprehajam med zvezdami.

Prelepa si, žena,
in milina biva
v srcu tvojem.
Čudovita so okna
duše tvoje,
omamni poljubi
v mojem spominu.

Glas: Tako, pokopali smo jo. Starec še vedno stoji na mrazu
in bulji v kup zemlje.

On: Bila je lepa. Še sedaj. Kot starka me je pogledala večkrat
tako ljubeče in njene roke so tako nežno polzele preko
mojega lica.

Glas: Si videl, samo desetak je dal vsakemu. Strela požrešna!
On: In smejala se je tako čudovito... tekala je za
sinčkom... sonce je imela v laseh.

Glas: Alo, fantje, pojdemo! Za liter je le...

On: Kadar sem bil utrujen, žalosten, kako skrbeče in
previdno je razgnala mojo žalost. Vedno je imela čas, le
zame...

Zakaj ni sreče
v tvojem očesu,
zakaj roke trpeče
si skrila pogledu?

Muči te dvom,
ali živiš
ali življenje
teče brez tebe.

Povej, starka, povej,
žena, ki nisi poznala
ljubezni, povej jim,
kako je za druge živeti.

Mati, beseda drobna in lepa kakor odtrgana od srca. Le kdo
te ne pozna, mati.

Hitiš skozi svetlobo,
vsa bela v belem
in jaz ves srečen
strmim v tvojo podobo.
Dovoli, da ti spletem
lase v kite,
da se zapletem
v tvoje čare.

Deklica s kitami, vsa razigrana, z iskrečimi očmi; dekle ob
zaročencu, mamica s prvim otrokom, z goro vsakdanjih
skrbí, starka s spomini v očeh...

In danes želim
vsem ženam, ki
so dekleta in matere,
osamljene starke
med pustimi zklóvi,
naj se vam življenje
razvedri, zasije naj
sonce ljubezni in
ogreje vam srca.
Ne samo danes,
vse dni naj vam sije.

boris čerpes

NE MISLIM?
TOREJ LJUBIM!

Vzel bi tvoje srce
ga zdrobil v prah
ga vrge v veter
vetru nastavil obraz

Gledal sem v nebo.
Mogoče nisem,
mogoče sem bil mornar
na listih jeseni?
Mogoče sem bil metulj,
ki je letal
od kapljice do kapljice
in šepetal o vsem lepem.
Mogoče sem bil celo človek,
ki l j u b i?

Vetru sem šepetal
besede,
da bi jih slišal ves
svet.
Toda veter je utihnil,
in besede so se izgubile
v žalostnih,
nemih
jesenskih listih.
Igral sem se s sencami,
da bi me sonce
razumelo,
da bi ti sonce povedalo
s sencami na belem snegu
– da te ljubim? ?

Spomin nečesa
je objel resnico,
umrl
v objemu laži

LJUBIM, IN KAJ POTEM?

MISLIM?
TOREJ NE LJUBIM!

Umirajoče ideje
so klicale
po svobodi,
po ljubezni,
pa so se jim smejali,
SMEJALI,

zdaj so umrle.
Vsi jočejo!!!!!!

V črnem ogledalu
sem gledal vrte oči
pošasti,
ki se je smejala
vžigalicam,
ker ga niso mogle

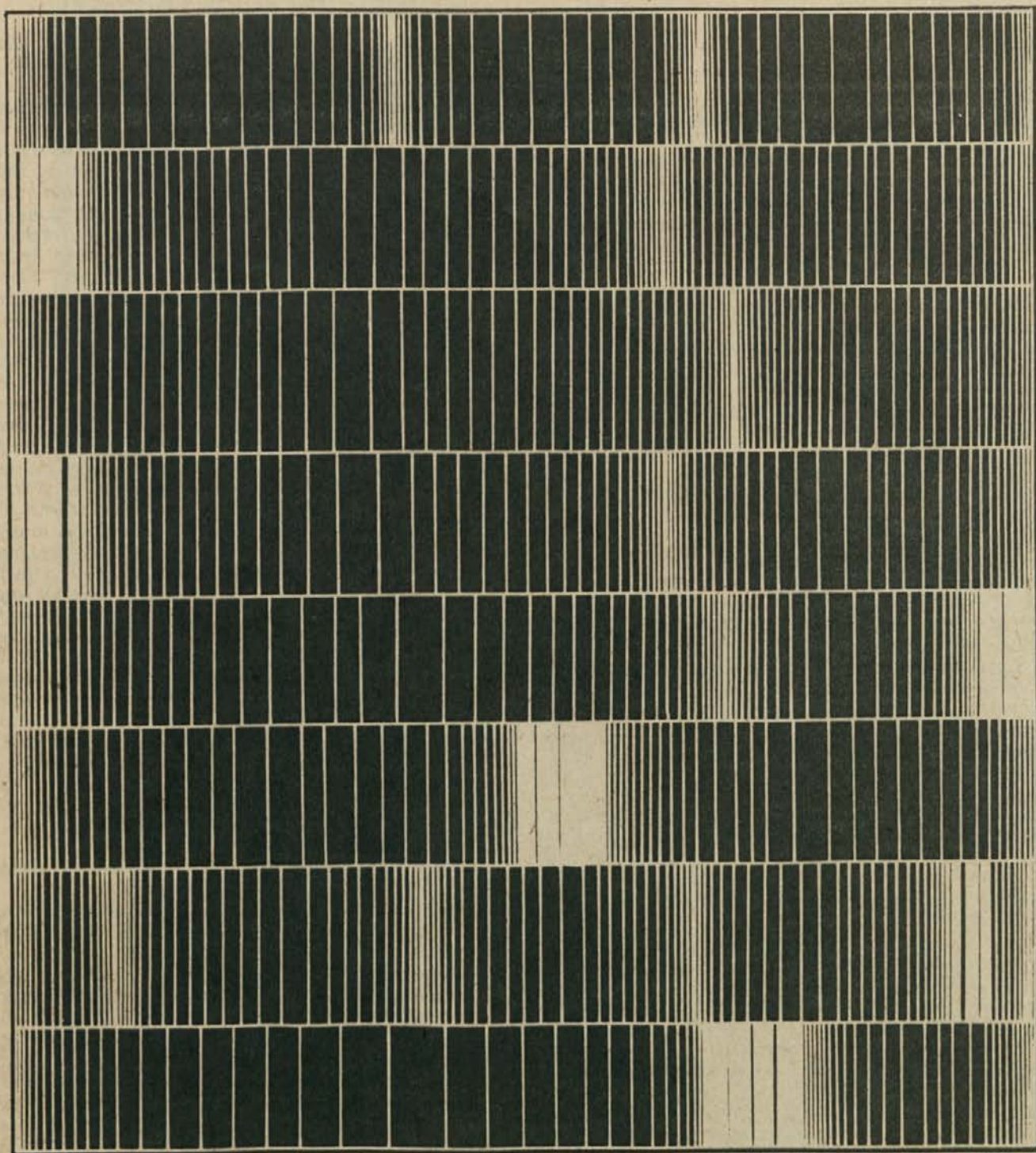
vžgati.
Ugriznil sem v lubje
in izpljunil
lubadarja.
Vzel sem sekuro
in šel plavat,
ker je bilo na polju
seno,
ki je izžarevalo martinčke.
Zgleda da sem
živalsko razpoložen!!!!
Od jeze bi najraje
pogrizel stenice.
Tako, sedaj grem
plavat v kri nilskega vrabca,
ki se prehranjuje s sloni,
če hoče živeti.
Potem bom pa še jedel
socialne razlike
med študenti.
No ja, bom vsaj SIT!!!!

Hodil sem slep po svetu,
ker sem hotel biti
slep? ? ?
Hodil sem molče po
svetu,
ker sem moral
molčati!!!!
Hodil sem z ljubeznijo
po svetu,
pa so se mi
s m e j a l i ! ?

Iskanje sonca
me je privedlo
v gozd,
poln kamenja –
zeblo me je, –
ko sem čakal,
da se bo pivo
postavilo v bran
za študentske pravice.
Ruševine mladega
drevesa
so se sprehajale
po parku
v omami ljubezni,
ki je bila vržena
v potok.
Gledal sem ribe
v listju
in jih krmil
z govori
o enakosti žensk.
Danes je mogoče terek
in list na mizi
pričakuje,
da ga bom raztrgal,
ker je nekdo nanj
napisal:

LJUBIM TE! ? ! ?

MISLIM, IN KAJ POTEM? ? ? ?

OP - ART 1. - Risba

DANILO BREG

jaz in teta katra

Maloprej sem vprašal teto Katarino, zakaj dežuje. Rekla mi je, da sem najbrž malo premaknjen, ker jo sredi vročega poletja sprašujem takšne neumnosti. „Zakaj da dežuje?“ si je siknila v brado. Pri tem je mahala z rokami in tarnala, da kaj vse mora prestati zraven takšnega otročaja. „Ja, dež je pač božje darilo. Tako me je v moji mladosti učil pater Gaber, on pa bo že vedel, saj je učen mož.“ O tem, da je učen, nisem dvomil, le to, da daje bog dež za darilo, se mi je pa res zdelo malce čudno. Hvala lepa za takšen dar! Saj še

mačk ne moreš preganjati, ker so poskrite, kaj da bi se še ozbral za lepimi nogami. To sem takrat, ko sem bil doma pri svojih starših, silno rad delal. Stal sem v kleti in zrl skozi visoko okno pod krilca mimoidočih kobilic. Od tega Kati sem hotel še nekaj čisto malega poizvedeti o dežju, pa je rekla, da se danes res nima časa z menoj ukvarjati in da se ji naj izgubim izpred oči. „Najbolje bo, da greš na dvorišče!“ Pokazal sem ji osle, seveda za njenim hrbtom, kajti drugače bi me oplazila s svojo močno roko, da bi se mi ušesa kar prilepila h glavi. Stric jo je vedno dražil, da bi lahko na vasi ustanovila žensko ligo ragbya, ko pa že imajo nekje ženski nogomet. „Mišice imaš presneto dobre. To bi jih metala po tleh!“ je navadno končal svoje drezanje v osir. Osir je bila

Katra, kadar je bila sitna. Od 365 dni jih je bilo le nekaj, ko si je prepevala in veselo poskakovala po umazani kuhinji. Navadno je zadrževala, da je že prestara za veselje in da ji sedaj ostajajo le še skrbi. Nihče v hiši ni vedel, kje je prebrala to svojo filozofijo. Če si je kaj zabila v glavo, ga ni bilo, ki bi jo lahko prepričal v nasprotno. Dobro se spomnim strica, ki ga je nekoč prisilila, da je zabijal žebelj v cementno steno. To ti je bilo takrat smeha in kletja!

Tako, zdaj pa imaš, ko te je vrgla ven! Do kosila se ji gotovo ne bom smel prikazati. Sonce se je kot pikado v tarčo zapikovalo v moje dvorišče. Bilo je grozno vroče. Liska – stričeva kura – je obračala oči in brezumno tekala naokoli, da sem žolčno zaklel. „Gos neumna! Spravi se vendar proč s pripeke! Stisni se v kot ali kam, samo ne tekaj mi tu pred očmi.“ Rečem vam, da je prav besno zakokodakala, ko sem jo nežno dreznil v zadnji del. „No, zdaj boš pa še užaljena, ti trapa kurja!“ sem ji rekel. Odprl sem majava vrata in stopil na razdrapano poljsko cesto. Saj že dolgo zbiramo samoprispevek za asfalt, ni kaj reči. Toda prejšnji predsednik jo je z vsem vred pobrisal. Govori se, da je nekje na Dunaju, kjer da baje na veliko goljufa, in Katra ve tudi povedati, kakšen lovec na ženske je postal tam čez mejo. Kdo ve, kako dolgo bomo imeli še takšno cesto?

Pri Stari slivi sem srečal Šepastega Petra.

„Kam pa kam, stric?“

„Kaj se boš hlinil, mulc! Zadnjič si pa prepeval nekaj o meni. Kako si že govoril?“

Umaknil sem se dometu njegove roke in mu med smehom zaklical:

„Peter šepa,

Mare petelinu več ne more,

reva žena, v vasi išče si podpore.“

„Ti že pokažem! Jaz da ne morem, jaz! Tri hkrati ti poderem, kaj bi Mare ne mogel? Samo pridi mi v roke! Pri glavi te bom opipal na Yulbrinner fazono!“

„Ste pa včeraj zaspali pred televizijo, revež.“

„Drži gobec in izgini!“

Pobral je kamen in ga zalučal proti meni. Ni me dosegel, saj sem bil že daleč, le njegovo kletje je prihajalo do mojih ušes.

Ampak je res dolgočasno na tem svetu. Malo se pošališ, pa že vsi kričijo čez tebe. Kaj nas sploh kdo razume? Ne vem. Sicer so pa za to drugi, da premišlujejo o mladostnikovih problemih, ne pa jaz. Le zakaj je moral Fifi s starši na morje? Smešno. Namakal bo svojo rit v slano vodo, in ko bo prišel nazaj, bo videl, da je voda voda, pa naj si bo na kupu, ali pa naj teče iz pipe. Danes bi jo lahko kam mahnila, tako pa moram sam meriti korake po naši moderni cesti. Prekleti predsednik! Zdaj se gotovo baše s tortami na račun nas, vaščanov. Joj, kako bi jih sedaj jedel! Pa ne bo nič. Danes je petek, in Katra kuha fižol. Fui! Kaj, pa, če bi si šel namakat bončija. Tako je! To bom storil. Pohitel sem proti našemu potoku, ki ga razen mene in nekaj mojih prijateljev ni obiskoval nihče. To ni bil potok, samo rekli smo mu tako. Bila je nekoliko večja mlaka, kjer si ob večerih lahko užival ob petju žabjega kora, ki je Bog vedi zakaj nenehno regljal svoj enolični: rega, rega... V naše carstvo nismo spuščali deklet, ker so bili ostali proti. Meni pa je zadnje čase vedno bolj ugajalo, če sem lahko gledal kakšno punco. Včeraj sem k River kingu – uradno mlaka – povabil Marico. Hotel sem videti, če so ji grički že kaj zrastle, pa sem na svojo žalost ugotovil, da ima tam gori še vedno takšno revščino kot pred tedni, ko mi je dovolila, da sem jo potipal. V zameno za to je hotela videti mojega. „Nak, punca, tega

pa ne. To boš že še videla, počakaj malo!“ sem ji rekel. Bila je užaljena in je dejala, da me nikoli več ne bo pogledala. Ha, pa se mi je včeraj le prilepila.

Pri mlaki je sedel Dejči. Kadil je cigareto in zraven krehal kot tuberkuloznik. „Kaj pa vlečeš, če ne znaš?“ sem mu zaklical namesto običajnega: kak si. „Zopet ti! Kot da ti nisi nikoli kašljal? Se mi je pač zaletelo!“ „Daj sem, pa boš videl, kako moraš narediti!“ Vzel sem slinast cigaret in potegnil dolg dim. Nekaj časa sem ga zadržal, tako da me je v prsih že vse peklo, nato pa sem počasi puhnil proti njemu. Ceprav je tudi mene sililo na kašelj, sem se premagal in ga posmehljivo nagovoril: „Boš znal drugič, mamín boy.“ Tiho se je zleknil na travo in se mučil dalje že z bolj ogorokom kot cigaretom. Sam sem se slekel in zakoračil proti kalni osvežitvi. „Rit se ti pa čudno sveti!“ mi je zaklical in si začel tudi sam odpenjati hlače. Voda je bila res odlična. Kljub temu, da so te opazovali najrazličnejši zoološki primerki, se mi je zdelo imenitno. Dejči je plaval proti meni. „Smotane alge,“ se je drl „spet me je ena požgečkala!“ „Kam?“ sem ga vprašal. „Kaj te briga?“ Zasmehal sem se. „Pazi, da ti ne bodo kaj odtrgale!“ Tokrat se je zasmehal on. Pa vendar se zna smejati, sem si mislil. Vsaj enkrat. Drugače se vedno drži nekam zvišeno in se le redkokdaj nasmehne. „Grega se tunkat!“ je dal predlog. „Zakaj pa ne!“ sem zavpil, in isti mah potisnil njegovo črno glavo pod vodo. Ko je prilezel na površino, je široko zeval in lovil sapo. „Dobro si me! Ampak...“ Skok na mene je zadel v prazno. Umaknil sem se proti bregu in sedel na rob, tako da sem lahko z nogami brodil po gosti račji zeli. „Kaj pa zdaj?“ me je vprašal. „Ne vem! Najbrž bom šel domov. Zelodec se mi oglaša in cigan bi rekel, da je poldne.“ „Prav imaš. Najbolje bo, da jo mahnava k skledi in se popoldan še kaj dobiva.“ Ko sem deval nogo v hlačnico, me je potegnil za roko in mi silno resno, z nekako pomembnostjo rekel, da imam kar velikega. „Kaj bi ne imel, ko pa je oče tak trust.“ Ni se mi dalo kaj dosti odgovarjati, saj sem bil že pošteno lačen.

Doma mi je Katra spoštljivo nadevala fizole in mi pomolila zame posebej odmerjeno količino smetane.

„Le jej, da boš močan!“

„in da bom velik ter priden kot ata“ sem ji zlobno pristavil.

„Nič se ne norčuj! Zelenjava ima mnogo vitaminov in ti so mlademu organizmu najbolj potrebni.“ Sploh je nisem poslušal. Kje neki se mi je ljubilo, ko pa je vedno trobila eno in isto. Če nisem hotel piti mleka, me je že začela z razlago silno zanimivega predavanja o koristnosti mleka in mlečnih izdelkov, ki ga je pred kratkim čisto slučajno slišala po radiu. V začetku sem imel občutek, da pripravljajo takšne oddaje le za Katro, kmalu pa sem ugotovil, da so po večini plod njene fantazije, ki bi me naj prepričala o nujnosti uživanja vitaminske hrane. „Strica ne bo?“ sem jo vprašal s polnimi usti. „Najprej, ne govori, kadar ješ, drugič pa, stric je šel za nekaj dni ribarit.“ „A, tako?“ „No, stric, le kakšne ribe si šel lovit, sem si mislil. Le mislil, dejati ji tega nisem upal.“

Po kosilu sem pomagal pospraviti tisto malo posode, ki sva jo umazala za kosilo. „Poglej, kako nenadoma se je pooblačilo!“ je napol sebi mrmrala teta. „In tu so že prve kaplje,“ sem ji otožno, a vendar, kot da je to tako samoumevno, pristavil. Jazen sem sedel in vzel v roke neko staro knjigo, ki je izšla še v Slovenskih večernicah. Nisem mogel brati. „Teta, ali te lahko nekaj vprašam.“ „Seveda!“

„Zakaj ne sije sonce?“

„Bog me očuvaj pred tvojim neumnim spraševanjem! Prej, ko je bilo sonce, si me gnjavil z dežjem, sedaj pa zopet s tem.“ Videl sem, kako so se ji tresle majhne dlačice pod nosom in to je bil znak, da je jezna. Jaz pa sem bil vesel. Naj se le malo jezi! Bo vsaj resnično vedela, kaj je današnja mladina!